

Gemeenteraad Neder-Betuwe
Burgemeester Lodderstraat 20
4043 KM OPHEUSDEN

uw brief van
uw kenmerk
ons kenmerk Z/20/073759/145251
behandeld door Afdeling Fysieke Pijler
bijlage(n) -

Opheusden 17 december 2020

Onderwerp Informatie, participatie en compensatie omwonenden windparken

Geachte raad,

Op 2 december 2020 ontvingen wij schriftelijke vragen van de heer G. Roseboom (SGP) over het Windpark Midden-Betuwe. In deze brief beantwoorden wij deze vragen.

Uitgangspunten informatievoorziening

1. Is de wethouder het ermee eens (ook in het kader van de hierna genoemde onderzoeken, zie p. 3 en 4 van 5) dat een effectieve en vroegtijdige informatievoorziening van omwonenden noodzakelijk en gewenst is voor draagvlak voor een windproject in onze gemeente?

Ja.

2. Is de wethouder het ermee eens dat – gegeven de impact van een windpark op het leven van onze burgers – bij de (voorbereiding van de) realisatie van een windpark onze burgers ruimhartig en niet terughoudend worden geïnformeerd?

Ja.

Omwonenden belanghebbenden

3. Inmiddels is allereerst aantoonbaar vastgesteld dat – anders dan de toezegging in het Communicatie/ Participatieplan windpark Midden-Betuwe – niet alle direct-omwonenden (“Mensen woonachtig binnen 1.000 meter van het plangebied”) zijn uitgenodigd. Waarom wordt selectief uitgenodigd binnen het voornoemde gebied?

Aan alle direct omwonenden binnen een straal van 1.000 meter zijn in het voorjaar een drietal brieven verstuurd. Het is helaas gebleken dat een aantal brieven niet is bezorgd. Er is echter geen sprake van selectief uitnodigen.

In de derde brief zijn direct omwonenden uitgenodigd om deel te nemen aan de gebiedstafel. Omdat de vorming van de gebiedstafel zich al in een vergevorderd stadium bevindt, is het opnieuw versturen van de brieven niet meer opportuun.

4. Waarom zijn uitsluitend omwonenden binnen een straal van 1000 m. persoonlijk uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst, terwijl omwonenden die eveneens aanzienlijke gevolgen hebben van een of meerdere windturbines (en zelfs in juridisch opzicht belanghebbenden zijn) niet persoonlijk worden uitgenodigd?

Direct omwonenden zijn niet uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. De direct omwonenden zijn wel per brief gevraagd of zij willen deelnemen aan de Gebiedstafel. Met de omwonenden die zich hiervoor hebben opgegeven, heeft een gesprek plaatsgevonden via Teams met het oogmerk te komen tot een afvaardiging naar de Gebiedstafel.

Onwetendheid omwonenden en draagvlak

5. Hoe verhoudt zich het antwoord van de wethouder op de vorige vraag tot het antwoord op de eerste vraag en in het kader van het bereiken van een “Breed draagvlak door goede communicatie” zoals beloofd in het Communicatie/Participatieplan windpark Midden-Betuwe.

Zoals bij vraag 4 reeds toegelicht ging het niet om een informatieavond, maar om te komen tot een afvaardiging van direct omwonenden naar de Gebiedstafel.

6. Realiseert de wethouder zich dat het overgrote deel van de omwonenden binnen de voornoemde overlaststraal onwetend zijn over het feit dat een windpark in hun nabije omgeving in voorbereiding is, terwijl dat windpark bepalend zal zijn voor hun leefomgeving?

Het is mogelijk dat een deel van de omwonenden niet op de hoogte is van het feit dat een windpark in voorbereiding is. Dit kan te maken hebben met het feit dat de planvorming nog moet starten.

Inmiddels is de concept-NRD (Notitie Reikwijdte en Detailniveau) gepubliceerd en ter inzage gelegd. Inmiddels is een speciale projectwebsite beschikbaar. Hierop is veel informatie beschikbaar over het project en kunnen geïnteresseerden zich opgeven voor een nieuwsbrief.

Informatie, participatie en compensatie niet betrokken omwonenden

In het Communicatie/Participatieplan windpark Midden-Betuwe staat dat “Voor de gemeenten en de initiatiefnemers de belangen en wensen van direct-omwonenden zwaar [wegen]”. Waarom is de groep van direct-omwonenden beperkt tot “mensen woonachtig binnen 1.000 meter van het plan gebied” en waarom krijgt uitsluitend deze groep: “- Maximale bescherming tegen overlast windpark; - Financiële vergoeding; - Mede-eigenaarschap; - Invloed op het plan”, terwijl personen buiten deze straal juridisch belanghebbend zijn en evenzeer aanzienlijke nadelen ondervinden van het windpark (te weten: “Hinder door geluid / slagschaduw”, “- Visuele hinder” en “- Waardedaling woning”.

7. Welke acties onderneemt de wethouder op de (zeer) korte termijn om de achterstand die de omwonenden buiten de straal van 1.000 m. hebben op het gebied van gelijke (persoonlijke en rechtstreekse) informatie en participatie te compenseren?

In het Communicatie/Participatieplan zijn diverse stakeholders onderscheiden, waaronder de groep ‘direct omwonenden’. Deze groep is benaderd om hun mening te geven middels een enquête en een afvaardiging naar de Gebiedstafel te krijgen.

In het vervolgproces, waar het gaat om de planvorming, zal deze groep niet meer specifiek worden benaderd. Een ieder kan zich op de hoogte houden van het project op de wijze zoals beschreven in het Communicatie/Participatieplan. Er is geen aanleiding om omwonenden buiten de straal van 1.000 m op korte termijn op individuele basis te benaderen.

8. Waarom wordt in het Communicatie/Participatieplan windpark Midden-Betuwe gekozen voor een (zeer beperkte!) Burenregeling voor uitsluitend omwonenden binnen een straal van slechts <500 meter en een nog beperkter tegemoetkoming voor omwonenden binnen een straal van <800 m en geen enkele compensatie van omwonenden buiten beide stralen (terwijl deze evenzeer belanghebbend zijn)? In hoeverre worden (gelet op de beperkte vergoedingen) “lusten en lasten [eerlijk verdeeld]”?

Het betreft hier voorstellen van initiatiefnemers die zich hebben geconformeerd aan de Gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land. Voor versterking van acceptatie en participatie stellen initiatiefnemers een bovenwettelijk bedrag beschikbaar. Voor de besteding wordt mede uitgegaan van de uitkomsten van een dialoog met de omgeving. Als indicatie van de financiële ruimte voor deze bijdrage, ten behoeve van (alle) bovenwettelijke regelingen, wordt een richtbedrag van € 0,40 tot € 0,50/MWh aangehouden. Het is aan de Gebiedstafel om uiteindelijk een regeling vast te stellen.

Daarbij is van belang te bedenken dat hoe groter de straal, hoe meer huisadressen betrokken zijn en de vergoeding per huishouden zal dalen.

9. Welke acties onderneemt de wethouder om de omwonenden buiten de straal van 1.000 m. “maximaal [te beschermen] tegen overlast windpark”, “[financieel te vergoeden]”, “Mede eigenaarschap” te geven; en “Invloed op [het] plan” te verlenen? In hoeverre wendt de wethouder zijn invloed uit op het Communicatie/ Participatieplan windpark Midden-Betuwe om voor deze omwonenden evenzeer maatregelen in vorenbedoelde zin te bewerkstelligen?

Het college heeft er vertrouwen in dat omwonenden binnen de Gebiedstafel komen tot een adequate verdeling van de bovenwettelijke bijdrage.

10. Hoe verhoudt zich de huidige beperkte communicatie, participatie en compensatie tot het “eerlijk verdelen van lusten en lasten, maximale inpassing van het park en vroegtijdig betrokken worden bij planvorming”?

Het college is niet van mening dat sprake is van beperkte communicatie, gelet op de fase waarin het project zich bevindt. De participatie en compensatie zal aan de Gebiedstafel worden bepaald. Naast de financiële participatie zal de Gebiedstafel zich ook bezighouden met de projectparticipatie. Daarnaast kan een ieder een zienswijze indienen tegen de concept-NRD en tegen het ontwerpbestemmingsplan en omgevingsvergunningen.

Om de raad tegemoet te komen aan haar behoefte aan informatie over hoe de initiatiefnemers invulling willen geven aan participatie met- en informatieverstrekking aan de omwonenden, zal het college aan de initiatiefnemers vragen om in een college informatieavond hierover een toelichting te geven en eventuele vragen van de raad hierover te beantwoorden.

Toezegging overleg over omwonendenregeling

In de raadsvergadering van 14 mei 2020 heeft het SGP-raadslid G. Roseboom aan de orde gesteld dat een omwonendenregeling (los van het participeren in een windproject) noodzakelijk is voor het compenseren van overlast en het realiseren van draagvlak. Daarbij is benadrukt dat compensatie dient plaats te vinden aan alle omwonenden in een significante straal rondom een windturbine waarbij zonderling plaats vindt binnen die straal. Expliciet is een straal van 2,5 km. genoemd en ook is uitdrukkelijk vermeld dat de compensatie 'geen loos' gebaar dient te zijn. Tijdens deze raadsvergadering heeft de wethouder toegezegd om over de concept-omwonendenregeling (ook ten aanzien van 'lopende' projecten) met de raad om tafel te gaan.

11. Waarom is de toezegging de raad niet nagekomen en waarom wordt thans op deze beperkte wijze geïnformeerd, geparticipeerd.

De raad is toegezegd dat de omwonendenregeling als een mogelijk concept zal worden toegevoegd aan de nieuwe klimaatnota. Omdat het hier een bovenwettelijke vergoeding betreft van de initiatiefnemers, heeft de gemeente vanuit publiekrechtelijk juridisch kader geen mogelijkheden om een omwonendenregeling af te dwingen. Het tweede deel van de vraag is beantwoord bij vraag 9.

Hoogte windturbines

12. Is het juist dat wordt nagedacht over windturbines van zelfs meer dan 180 meter tiphoogte en hoe verhouden zich dergelijk enorme windturbines tot een kleinschalige plattelandsgemeente als Neder-Betuwe? In hoeverre speelt het beperken van horizonvervuiling en het verdelen van "lasten" bij de wethouder een rol?

Dat is niet juist. De hoogte van de windturbines aan de noordzijde worden beperkt door de bestaande hoogspanningsverbinding. Vast staat dat de hoogte zoals genoemd in de vraagstelling niet mogelijk is.

De hoogte zal in het kader van het op te stellen milieueffectrapport worden bepaald. Daarbij zal, mede in verband met de landschappelijke inpassing, ook worden gekeken naar de hoogte van de turbines aan de zuidzijde.

Termijn beantwoording

13. Kunt u – gelet op het belang van dit onderwerp – liefst zo spoedig mogelijk een antwoord geven op deze vragen.

Ja.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Neder-Betuwe,

Gerrit Stam
Secretaris

Jan Kottelenberg
Burgemeester